

ved (Masmussen), naar han søiede et politisk Moment ind deri. Jeg vil give det ærede Medlem Net deri, at vi saameget mindre kunne give Befolkningen en Lov, som den anser for en temmelig bedst Vilde, til at hjælpe lidt paa Hjørnet med, for enkelte Tilfælde's Skyld, naar den ved Siden deraf Intetfornøst faar af det, som den søger Trang til. Naar der altsaa ikke igjennem vor Virksomhed gives Folket nogen Næring til Tilfredsstillelse af dets Trang paa andre, selvfølgelig langt, langt vigtigere Omraader, baade med Hensyn til det Mandelige og det Materielle, saa kan jeg særdeles godt forstaa, og jeg tiltræder fuldt ud den Betragtning, at vi ikke bør stræbe efter at give det en Lov, hvorom Meningerne i alt Fald ere stærkt delte, og som Mange ville være misfornøiede med, ogsaa af den Grund, at de ikke have sat sig ind i de Fordele, der kunde være forbundne med en saadan Lov, og derfor kunne finde den ubehagelig. En saadan Sag kunde bedre gaa, naar der — jeg gjentager et Ord af mig, som blev optaget forleden Dag — var Flugt i Forretningerne, naar man ved Siden deraf kunde byde Befolkningen virkelig gode Love, der have stor Betydning for den paa flere Omraader; i saa Fald kunde man ved Siden af dem give Befolkningen en Vilde, der for Somme var lidt bitter, men sag kunde den bedre fordyies, og saa vilde Befolkningen lettere sige som saa: Nu lægge vi lidt Magelighed og lidt Misfornøielse med den Slags nye Ting tilside, vi tage bedre fat, det kan betale sig, da vi have faaet andre Fordele ud af Lovgivningsmagtens Virksomhed, naar vi have faaet Fremskridt paa de Steder, hvor vi kunne tage dem uden Umage, med Behagelighed og Glæde, saa maa vi ogsaa tage Fremskridtene paa de Steder, hvor det kræver Anstrengelse, Møie og Bøvær af os. Jeg tror, man kunde forstaa, om Befolkningen vilde sige dette, og derfor siger jeg: Jeg indrømmer ganske vist, at i denne Forstand er Forslaget's Vedtagelse ikke betimelig; men hoød Forholdet iøvrigt angaar, som det er, og som det vilde blive, naar vi tænke os, at der selvfølgelig vil blive — det skal jeg villig indrømme — ikke uovervindelige Vanskeligheder men store Vanskeligheder og Ulemper i Overgangstiden, saa siger jeg: naar vi tænke os Forskjellen mellem det Nuværende og den nye Tilstand, saa er det min fulde Overbevisning, at selve Loven i sit Princip er et Fremskridt, ikke blot — jeg skal nærmere udvikle min Tanke — i alle materielle Livsforhold, men ogsaa videre, og at man ikke, naar Betimelighedshensynet og andre Hensyn vare fyldestgjorte, bør vige tilbage fra at gjøre det Skridt at vedtage Loven, thi Principet har en saare stor Betydning. Angaaende den Række af Systemer, vi nu have, og med Hensyn til hvilke man siger, at dem kan man nok hitte Rede i, vil jeg sige, at der efter min fulde Overbevisning ikke er en eneste Mand i Danmark, der

kunde bestaa Examen i disse Systemer med Karakteren maadelig, og der er ingen Professor i Europa, der vilde kunne give tilstrækkelig Forklaring af de Vægt- og Maalsystemer, vi have her i Danmark. Man har f. Ex. talt om Ordet „Lønde“, og der er talt om nogle enkelte Benævnelser i saa Hensende. Det kan dog interessere mig at gjentage ved denne Behandling Noget af, hvad der ved tidligere Leiligheder er kommet frem, og jeg skal da, idet jeg forbigaar, hvad man ellers kunde tage med: en Lønde Hartkorn, en Lønde Land med andre Begreber, nævne en Lønde (Th. Kruse: En Lønde Gulb). Det ærede Medlem er saa ivrig efter at faae fat paa en Lønde Gulb; jeg mente, at vi skulde arbejde lidt for at komme dertil, og derfor har jeg paa min Notefeddél sat den i Slutningen. Det ærede Medlem vil have sin Lønde Gulb lige i Dieblisset; men jeg tror, at det nok er bedst, at vi arbejde, inden vi faae Lønnen. Vi have altsaa en Kornlønde, en Kultlønde, og saa have vi en Trækultlønde, som efter to forskjellige Forordninger er dels en Kornlønde og dels en Kultlønde. Dernæst have vi en Smørtlønde og en Orlønde, som er lig en almindelig Brændevinstønde, men vi have ogsaa en anden Brændevinstønde, som er et legalt Maal for Brændevin, der sendes til Island og Færøerne; dernæst have vi en Lønde Salt, som er forskellig, eftersom det er fransk eller spansk Salt, idet den i det første Tilfælde er $\frac{1}{12}$ Læst og i sidste $\frac{1}{18}$ Læst, og endelig have vi saa en Lønde Gulb. Vi faae saaledes 11 forskellige Lønde-Benævnelser i vort Maal. Og kunne de ærede Medlemmer hitte Rede i, hvilken Enhed de gaa efter for at bestemme Maal som Pibe, Dæhoved, Fad, Anter, Kande, Pot o. s. v.? Ved hvilken Enhed komme de til disse Nummaal? Ingen kan sige os det; det er aldeles umuligt (Ufrydelse). Sa, maaste det ærede Medlem for Holstebro (Madsen) kan sige os det. Vi komme nu til Længdemaal. Ser vide vi, at 1 Mil deles i Alen med 2 Fod à 12 Tommer à 12 Linier; men komme vi til Landmaaling, saa have vi en Rode med 10 Fod à 10 Tommer à 10 Linier à 10 Skrupler. (Th. Nielsen: Vi bruge ikke Landmaaling.) De, der beskæftige sig dermed, maa bruge disse Inddelinger. Jeg troede ogsaa, at man i Hammerum Herred, naar man skal have en lille Lød til at bygge en Stole paa, maatte beskæftige sig med Landmaaling. Saa have vi et andet Længdemaal, nemlig Favn, Alen og Kvarter. Kunne de Herrer finde Enheden i de forskellige Benævnelser for Længde- og Numforhold, jeg her har nævnt? Jeg betvivler det. Man siger: Vi kjende nok det deraf, vi bruge i det daglige Liv; men dette „vi“ er ikke tilstrækkeligt; thi vi ere Folkerepresentanter. Vi ere ikke Repræsentanter for enkelte Samsundsklasser, der sælge Sød, men vi ere Repræsentanter for hele Folket. Det vindicere vi os selv til enhver Tid,